

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 3 (95) marzec 2019

Problemy polskiego rolnictwa

- debata IRWŁ i MRiRW na targach FERMA 2019

str. 8-9

Bioasekuracja

- ochrona stad świń przed ASF - prof. Zygmunt Pejsak

str. 12-13

Pan Burak

- odmiana ma znaczenie

str. 15

Spis treści

Aktualności

Rolniczy turniej piłki nożnej

.....str. 4

Zwrot akcyzy

.....str. 5

Emerytury i renty

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Specjalista doradza

Uwaga na pseudolekarzy

.....str. 7

Ubój z konieczności

.....str. 7

Temat numeru

Debata i targi FERMA

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Lista odmian - SDOO Sulejów

.....str.10

Bioasekuracja

.....str.12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

„Super Rolnik”

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Pan Burakstr. 15

Smaki i pasje z regionu

Program mojaWież

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,

www.izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	Siedziba BGZ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Jarosław Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Sałata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020 Andrespol	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Jacek Koziański Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30 98-200 Sieradz	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	Rynek 1-7 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Płacówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski Al. 3 Maja 33	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 bełchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: fotolia.pl

Pan Burak - artykuł tematyczny str. 15

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 - 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Utrzymanie stawki VAT na soki i napoje - MRiRW popiera wniosek samorządu rolniczego

Na wniosek Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Krajowa Rada Izb Rolniczych zwróciła się do Ministerstwa Rolnictwa w sprawie utrzymania dotychczasowej

że w ramach uzgodnień międzyresortowych przedłożonego przez Ministra Finansów projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług pod-

stawki VAT na soki i napoje. Zaznaczono, że proponowana zmiana z 5 do 23% może spowodować zmniejszenie zapotrzebowania na owoce, a wzrost stawki VAT pomniejszy konkurencyjność napojów warzywnych i owocowych względem innych produktów do picia. Zdaniem samorządu rolniczego, ta zmiana uderzy nie tylko w przedsiębiorców, konsumentów, ale i w sadowników – głównie producentów jabłek (ponieważ z tych owoców produkuje się w Polsce ok. 300 ton zagęszczonego soku rocznie), ale także w producentów czarnej porzeczki, wiśni, aronii czy marchwi.

W odpowiedzi resort rolnictwa poinformował,

niósł, iż nie znajduje uzasadnienia propozycja podwyższenia stawki VAT do 23% na napoje bezalkoholowe – niegazowane, w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego. Jednocześnie MRiRW wskazało, że zachowanie dotychczasowej stawki podatku VAT pozwoli utrzymać dotychczasową cenę oferowaną konsumentom za ww. napoje, a co za tym idzie będzie pozytywnie wpływać zarówno na popyt na nie, jak i na popyt na owoce i warzywa skupowane do ich produkcji.

Źródło: KRIR

Nawożenie azotem mineralnym - apel samorządu rolniczego

20 lutego Zarząd KRIR popierając postulaty rolników, w tym zgłaszane również przez delegatów Rad Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego o zmianę terminu rozpoczęcia wysiewu nawozów azotowych mineralnych, które są określone obecnie na 1 marca w sposób określony nie datą a warunkami pogodowymi.

KONDOLENCJE

Przewodniczącemu Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Kutnie

Panu
Włodzimierzowi Jaworskiemu
wyraży głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składa Zarząd IRWŁ oraz Rada Powiatowa IRWŁ
w Kutnie

W części zachodniej Polski, zima miała łagodny przebieg – brak okrywy śnieżnej, długotrwałych i silnych mrozów. Od dwóch tygodni w Polsce na terenach zachodnich istnieją warunki na intensyfikację wiosennych prac polowych z temperaturami przekraczającymi w ciągu dnia 10°C. Sytuacja ta, sprawiła, że rośliny ozime wznowiły vegetację i konieczne jest zasilenie ich składnikami pokarmowymi, jednak SDFGHJK-*)duże zapotrzebowanie na składniki mineralne, a najbardziej na azot, który należy zastosować wcześniej, aby roślina mogła odpowiednio wzrastać, a jego brak obniży plon. Brak jest przeciwwskazań agrotechnicznych do przeprowadzenia zabiegu nawożenia (pola nie są zalane, zamrożone i nie ma okrywy śnieżnej), jednak data 1 marca ustanowiona przepisami uniemożliwia wysiew nawozów.

Należy więc dostosować przepisy prawne w tym zakresie. Biorąc to pod uwagę, Zarząd KRIR zawniósł o zmianę przepisów dotyczących terminów stosowania mineralnych nawozów azotowych i wprowadzenie odstępstwa, jeśli w danym roku wystąpi opisana wyżej sytuacja pogodowa.

Źródło: KRIR

Szanowni Państwo,

Zapraszam do lektury marcowego wydania miesięcznika *W NOWEJ ROLI* w którym m.in. będzie można przeczytać o debacie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która odbyła się na targach FERMA 2019. Problemy, które zostały na niej poruszone odzwierciedlają zakres spraw, którymi musi zająć się ministerstwo rolnictwa, instytucje okołorolnicze, jak i my sami, rolnicy. Mam nadzieję, że nasze uwagi będą cenną wskazówką dla grup roboczych działających w ramach Porozumienia Rolniczego.

Nawiązując do jednego z problemów, jakim żyją nasi rolnicy i o który była mowa w czasie debaty, zachęcam do przeczytania artykułu prof. Zygmunta Pejsaka na temat: „Bioasekuracja – jedyny sposób ochrony stad świń przed wirusem ASF”, który został wygłoszony również na targach FERMA. Niestety, najczęściej to właśnie my jesteśmy odpowiedzialni za wprowadzenie ASF do stada, dlatego warto pogłębić temat, by zapoznać się ze wskazówkami, które pomogą nam je ochronić. W tym numerze publikujemy także *Listę Odmian Zalecanych do Uprawy w Województwie Łódzkim* w wygodnej dla Państwa formie. Mam nadzieję, że propozycje wypracowane przez specjalistów pod kierunkiem Pana dra Przemysława Majchrowskiego - Przewodniczącego Łódzkiego Zespołu Porejestrowanego Doświadczalnictwa Odmianowego w Sulejowie, spotkają się z Państwa zainteresowaniem i zdecydowanie ułatwią wybór najlepszej odmiany do uprawy.

Wszystkiego dobrego!

Dromis Tomasz Wąglowski

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Instytucji Rolniczych i posiedzenie rad powiatowych izby rolniczej

Wspólne posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Powiatu Skierniewickiego odbyło się 1 lutego 2019 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie (powiat skierniewicki). Było to posiedzenie wyjątkowe, ponieważ w jego trakcie odbył się VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Instytucji Rolniczych. Obradom i dyskusji w trakcie posiedzenia rad przewodniczyli Andrzej Kowara - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego oraz Mariusz Cheba - Członek Zarządu IRWŁ i Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej.

W posiedzeniu uczestniczyli delegaci IRWŁ oraz zaproszeni goście, którzy m.in. rozmawiali o naborze wniosków w ramach PROW 2014-2020. Bieżącą działalność ARiMR przedstawiły w imieniu Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR w Łodzi Dominika Hamrina: Kierownik BP ARiMR w Rawie Mazowieckiej Bożena Cichowicz oraz Kierownik BP ARiMR w Skierniewicach Wiesława Marcinek. W czasie wystąpienia prelegentki poinformowały również o ilości zarejestrowanych KGW w powiecie rawskim i skierniewickim. W dalszej części posiedzenia odbyło się szkolenie z zakresu pakietu ubezpieczeniowego „Bezpieczna Zagroda” i „Bezpieczny Agrobiznes”, które poprowadziła Dyrektorka Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi - Anna Bieniawska oraz Dyrektorka Oddziału TUW „TUW” w Skierniewicach - Dorota Laska. Temat ten szeroko był opisywany w poprzednim numerze (nr 1, styczeń 2019) „W Nowej Roli”. W dalszej części głos zabrali zaproszeni goście m.in. Starosta Skierniewicki Mirosław Belina i Wicestarosta Rawski Jacek Otulak. Wszyscy zwracali uwagę na bardzo trudną sytuację w rolnictwie, zwłaszcza na rynku trzody chlewnej i na rynku owoców. W czasie dyskusji podkreślono, że najważniejszą kwestią jest przywrócenie opłacalności na plody rolne oraz uproszczenie przepisów. Członek Zarządu Powiatu Rawskiego i Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Terenami Rady Powiatu Rawskiego - Henryk Majewski podzielił się informacjami nt. działalności ww. komisji i pomysłami na rozwiązanie problemów w rolnictwie. W swojej wypowiedzi przedstawił uproszczenia procedur związanych z zatrudnianiem cudzoziemców.

Głos w dyskusji zabrał również Delegat do KRIR - Adam Michaś, który odniósł się do odwołanego Zgromadzenia Izby Rolniczych oraz przedstawił część odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na postulaty zgłaszane przez izby rolnicze. Zwrócił również uwagę na opublikowane pod koniec

września 2018 r. obwieszczenie prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2017 roku. Wynika z niego, że rolnik z 1 ha przeliczeniowego w ubiegłym roku uzyskał dochód w wysokości 3399 złotych! To o ponad 800 złotych więcej niż za 2016 i ponad 1400 zł więcej niż za 2014 rok. Wyliczony przez GUS tak wysoki dochód z 1 ha przeliczeniowego to nie tylko „jakieś” dane statystyczne. Od wysokości dochodu z hektara przeliczeniowego zależy m.in. możliwość otrzymania pomocy społecznej, ubiegania się o stypendium socjalne przez studentów będących dziećmi rolników czy otrzymanie wsparcia z programu 500+ także na pierwsze dziecko.

Głos zabrał także Dyrektor Biura IRWŁ - Jerzy Kuzański, który odniósł się do działań IRWŁ związanych z sytuacją w polskim rolnictwie. Wspomniał o trudnościach na rynkach rolnych. Zaznaczył, że w ramach swoich ustawowych kompetencji Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wielokrotnie apelowała do MRiRW i do KRIR w sprawie problemów na rynku mięsnym, szczególnie trzody chlewnej, a także na rynku owoców i warzyw. Niestety rolnicy - producenci trzody chlewnej, sadownicy, producenci owoców miękkich borykają się z brakiem opłacalności produkcji. Wielokrotnie IRWŁ, tylko w ostatnim okresie, podnosiła problem m.in.: podwyższenia stawki vat na soki i napoje z owoców i warzyw, procedur szacowania szkód łowickich i strat spowodowanych warunkami atmosferycznymi, dopłat do suszu ziemniaczanego, zwiększenia stawki zwrotu podatku akcyzowego. Wszystkie działania IRWŁ są publikowane na stronie internetowej: www.izbarolnicza.lodz.pl - zakładki: „Wydarzenia IRWŁ” oraz „Stanowiska Zarządu IRWŁ”. Jerzy Kuzański w czasie swojego wystąpienia, poinformował także o stanie prac dotyczących wykończenia budynku szkolno-administracyjnego Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na ul. Beskidzkiej w Łodzi. Odniósł się także do zakończenia V kadencji Walnego Zgromadzenia IRWŁ - 31 maja 2019 r. i wyborów do izb rolniczych, które odbędą się w terminie 60 dni od zakończenia kadencji czyli 28 lipca br.

Posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Skierniewickiego oprócz części merytorycznej - dyskusji na temat problemów w rolnictwie - miało też wymiar sportowy. Już po raz kolejny członkowie tych dwóch rad powiatowych izby rolniczej zorganizowali VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Instytucji Rolniczych, który od lat cieszy się dużą popularnością w środowisku rolniczym. Turniej jak co roku odbywa się w okresie zimowym, ponieważ wówczas rolnicy mają więcej czasu i mogą zaangażować się w działania integrujące środowisko. Uroczystego otwarcia turnieju dokonali Przewodnicząca Rady Powiatu Skierniewickiego - Teresa Jędraszek, Starosta Skierniewicki - Mirosław Belina, Dyrektorka Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi - Anna Bieniawska, Członek Zarządu IRWŁ - Mariusz Cheba, Dyrektorka Biura IRWŁ - Jerzy Kuzański, Przewodniczący RP IRWŁ Powiatu Skierniewickiego - Andrzej Kowara, Delegat na Walne Zgromadzenie - Jacek Ossowicz. W tegorocznym turnieju udział wzięło 8 drużyn reprezentujących

następujące instytucje:

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Oddział Regionalny ARiMR w Łodzi Biuro Kontroli na Miejscu, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Starostwo Powiatowe w Skierniewicach, Radę Powiatową IRWŁ Powiatu Rawskiego, Radę Powiatową IRWŁ Powiatu Skierniewickiego, Austria Juice, Związek Sadowników RP Oddz. Biała Rawska.

Laureaci III miejsca

Zwycięzcą turnieju została drużyna Starostwa Powiatowego w Skierniewicach. II miejsce wywalczyła drużyna Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego. Drużyna Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Rawskiego zajęła III miejsce. Puchary dla zwycięskich drużyn ufundowali: Dyrektorka Regionalnego TUW „TUW”, Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Przewodnicząca Rady Powiatu w Skierniewicach, Starosta Skierniewicki, Prezes OSM w Głuchowie oraz Przewodniczący Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Skierniewickiego. Wszystkie drużyny otrzymały puchary i dyplomy za udział. Nagrodę Fair Play otrzymała drużyna KRUS. Najlepszym bramkarzem VIII Halowego Turnieju Piłki Nożnej Instytucji Rolniczych został Sebastian Rutkowski, a najlepszym zawodnikiem Tomasz Pąsko.

Po zakończeniu turnieju odbyła się degustacja potraw regionalnych przygotowanych z polskiej wieprzowiny, wołowiny, mleka i zbóż, która możliwa była dzięki wsparciu finansowemu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Głuchowie, Firmy LECHPOL Państwa Magdaleny i Krzysztofa Lechowskich z Borysławia oraz Firmy Torimex Tomasza Zwolińskiego z Białej Rawskiej.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich, którzy przyczynili się do organizacji wspólnego posiedzenia Rad Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatów Rawskiego i Skierniewickiego połączonych z Halowym Turniejem Piłki Nożnej. W szczególności dziękujemy: Annie Bieniawskiej Dyrektorki TUW „TUW”, Dorocie Lasce Dyrektorki Oddziału TUW „TUW” w Skierniewicach, Teresie Jędraszek Prezes OSM w Głuchowie, Magdalenie i Krzysztofowi Lechowskim z Borysławia, Tomaszowi Zwolińskiemu z Białej Rawskiej, Andrzejowi Mozgwa Wójtowi Gminy Godzianów, Lucji Superze Dyrektorki Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie.

Małgorzata Rosa
Specjalista ds. obszarów wiejskich

Zwrot akcyzy zawartej w cenie oleju napędowego – Sejm znowelizował ustawę

Mając na uwadze uchwaloną na 77 posiedzeniu Sejmu RP dnia 22 lutego 2019 r. ustawę o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, oraz uchwałę Senatu RP z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia ww. ustawy bez poprawek – 27 lutego 2019 r. samorząd rolniczy zwrócił się do Szefa Kancelarii Sejmu, Przewodniczącego Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie braku uwzględnienia w procedowanej ustawie następujących kodów CN tj.: 2710 19 41, 2710 19 42, 2710 19 49 oraz 3824 90 91 (paliwa z ww. kodem były uwzględniane przy zwrocie podatku akcyzowego do dnia wprowadzenia nowelizacji z dnia 9 listopada 2018 r.).

Ustawa czeka obecnie na podpis Prezydenta RP, który nie

ma możliwości wprowadzenia zmian do ustawy, ewentualnie może zawetować ustawę.

Jednak weto prezydenckie nie ma charakteru selektywnego – Prezydent nie może zakwestionować tylko niektórych przepisów, lecz de facto kwestionuje całą ustawę. Mając na uwadze, że przepisy znowelizowanej ustawy przewidują przedłużenie terminu składania wniosku o zwrot do dnia 31 marca – Zarząd KRIR postanowił nie występować do Prezydenta o zawetowanie ustawy. Zwrócił się natomiast w dniu 27 lutego do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, by po podpisaniu ustawy przez Prezydenta, wystąpił o pilną nowelizację, która uwzględni ww. kody w procedurze zwrotu podatku.

Zgodnie z przepisami o zwrot paliwa rolnik może ubiegać się dwa razy w roku, w 2019 r. obowiązują dwa terminy,

w których można to zrobić, tj. od 1 lutego do 28 lutego oraz od 1 sierpnia do 2 września. 31 stycznia był ostatnim dniem, kiedy można kupić paliwo i faktura będzie mogła zostać dołączona do wniosku składanego w lutym, do urzędu gmin. Jeżeli decyzja o zwrocie jeszcze nie została wydana, to rolnik dostanie zwrot pieniędzy z akcyzy na podstawie nowych przepisów, natomiast jeżeli decyzję już otrzymał to musi złożyć wniosek ponownie. Dodatkowo przedłużono miesiąc – do końca marca – termin składania wniosków o zwrot akcyzy. Nowelizacja ma działać z mocą wsteczną, od 1 stycznia br.

Źródło: KRIR

Waloryzacja emerytur i rent rolniczych

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od dnia 1 marca 2019 r. kwoty świadczeń emerytalno-rentowych przysługujących do 28 lutego 2019 r. podlegają podwyższeniu wskaźnikiem waloryzacyjnym wynikającym z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszącym 102,86%, nie mniej niż o kwotę 70 zł.

W związku z tym Prezes KRUS komunikatem z dnia 13 lutego 2019 r. ogłosił, że kwota rolniczej emerytury podstawowej od dnia 1 marca 2019 r. wynosi 938 zł 97 gr (wzrost o 2,86%).

Waloryzacja emerytur i rent rolniczych od 1 marca 2019 r. polega na przemnożeniu kwoty emerytury podstawowej wynoszącej 938 zł 97 gr przez wskaźnik wy-

miaru ustalony indywidualnie dla każdego świadczenia, nie mniej niż o kwotę 70 zł.

W taki sposób od dnia 1 marca 2019 r. zostaną podwyższone (zwaloryzowane) wszystkie emerytury i renty rolnicze wypłacane na dzień 28 lutego 2019 r. Jeżeli w wyniku podwyżki (waloryzacji) świadczenie jest niższe od kwoty najniższej emerytury pracowniczej (od 1 marca 2019 r. 1.100,00 zł) – Kasa podwyższy je z urzędu do kwoty 1.100,00 zł.

Do 1.100,00 zł nie zostaną podwyższone:

- a) emerytury przyznane na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (tzw. wcześniejsze emerytury rolnicze),
- b) świadczenia, których wypłata została zawieszona sto-

sownie do art. 28 lub 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. w związku z prowadzeniem działalności rolniczej lub osiąganiem przychodów z tytułu zatrudnienia,

c) emerytura i renta z ubezpieczenia pobierane w zbiegu z emeryturą lub rentą z innego ubezpieczenia społecznego, jeżeli suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury pracowniczej (dotyczy również pobierania jednocześnie emerytur z ZUS i KRUS), z wyjątkiem renty rodzinnej wypłacanej w zbiegu z rentą socjalną,

d) emerytury i renty wypłacane w wysokości pro-rata.

Od 1 marca 2019 r. wzrastają również kwoty dodatków/ świadczeń przysługujących do emerytur oraz rent i wyniosą:

- dodatek pielęgnacyjny – 222 zł 01 gr,
- dodatek dla inwalidy wojennego uznanego za całkowicie niezdolnego do pracy i do samodzielnej egzystencji – 333 zł 02 gr,
- dodatek kombatancki – 222 zł 01 gr,
- dodatek za tajne nauczanie – 222 zł 01 gr,
- dodatek kompensacyjny – 33 zł 30 gr,
- dodatek dla sieroty zupełnej – 417 zł 27 gr,
- ryczałt energetyczny – 171 zł 41 gr,
- świadczenie pieniężne przysługujące byłym żołnierzom górnikom – max 222 zł 01 gr,
- świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – max 222 zł 01 gr.

Do każdego emeryty i rencisty Kasa prześle decyzję o nowej kwocie emerytury lub renty. Przewiduje się, że waloryzacją emerytur i rent od 1 marca 2019 r. objętych zostanie około 1,15 mln emerytów i rencistów.

Więcej informacji na temat waloryzacji emerytur i rent od 1 marca 2019 r. można uzyskać w zakładce: waloryzacja emerytur i rent rolniczych lub w każdej jednostce organizacyjnej KRUS.

Podstawa prawna - art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 39).

Źródło: KRUS

REKLAMA

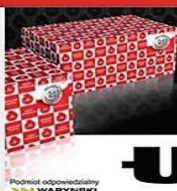
CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ w Bełchatowie

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco interweniuje na rynkach rolnych.

W dniu 6 lutego 2019r. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego podjął Stanowisko w sprawie sytuacji w sektorze żywca wołowego. Zarząd jest zaniepokojony sytuacją na rynku mięsnym, a w związku z ostatnimi wydarzeniami - reportażem TVN o uboju chorych krów przez jeden z zakładów dokonujących uboju i rozbioru - sytuacją na rynku żywca wołowego. Z całą stanowczością potępiamy praktyki związane z łamaniem prawa, łamaniem elementarnych zasad bezpieczeństwa żywności i pogwałceniem zasad dobrostanu zwierząt.

Działania nieodpowiedzialnych osób niweczą wieloletnią pracę rolników - hodowców i producentów mięsa wołowego, kolejnych rządów i ministrów rolnictwa oraz wszystkich tych, którzy promują polską wołowinę w Europie i na świecie.

Ceny żywca wołowego gwałtownie spadają, a niektóre zakłady uboju i przetwórstwa mięsnego wstrzymują skup. Sytuacja ta najmocniej uderza w rolników - producentów bydła mięsnego, dla których jest to jedyne źródło utrzymania. Analitycy przewidują, że straty na tym rynku mogą sięgnąć ponad 1 mld złotych w ciągu całego roku, hodowcy już teraz straty wyceniają na około 30 mln. Apelujemy do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do instytucji branżowych o jak najszybsze przeanalizowanie sytuacji i wprowadzenie konkretnych działań, które w przyszłości wyeliminują niebezpieczeństwo tego typu skandalicznych praktyk oraz unormują sytuację na rynku mięsnym, a szczególnie na rynku polskiej wołowiny.

W dniu 15 lutego 2019r. w odpowiedzi na wnioski samorządu rolniczego - Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - w sprawie utrzymania dotychczasowej stawki VAT na soki i napoje, resort rolnictwa poinformował, że w ramach uzgodnień międzyresortowych przedłożonego przez Ministra Finansów projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług podniósł, iż nie znajduje uzasadnienia propozycja podwyższenia stawki VAT do 23% na napoje bezalkoholowe - niegazowane, w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego. Jednocześnie MRiRW wskazało, że zachowanie dotychczasowej stawki podatku VAT pozwoli utrzymać dotychczasową cenę oferowaną konsumentom za ww. napoje, a co za tym idzie będzie pozytywnie wpływać zarówno na popyt na nie, jak i na popyt na owoce i warzywa skupowane do

ich produkcji.

Początek formularza

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również uwagi do

instrukcji 1169/2011 11 02 2019 z MRiRW na posiedzenie Grupy Roboczej w Brukseli oraz wypełnił ankietę dotyczącą opracowania planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyły się 3 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 1.02.2019r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie (powiat skierniewicki) odbyło się **wspólne posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Powiatu Skierniewickiego**. Obradom przewodniczył Pan Andrzej Kowara - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego oraz Pan Mariusz Cheba - Członek Zarządu IRWŁ i Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej. Posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Skierniewickiego oprócz części merytorycznej - dyskusji na temat problemów w rolnictwie - miało też wymiar sportowy. Już po raz kolejny członkowie tych dwóch rad powiatowych izby rolniczej zorganizowali VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Instytucji Rolniczych - więcej informacji o wspólnym posiedzeniu rad powiatowych oraz turnieju piłkarskim na stronie 4.

W dniu 4.02.2019r. w sali konferencyjnej budynku Urzędu Gminy Bełchatów odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Bełchatowie. Obrady prowadził Przewodniczący Rady Janusz Frydrychowski. W dyskusji na temat aktualnych problemów i wyzwań z jakimi zmagają się polskie rolnictwo oraz możliwości ich rozwiązywania dyskutowali członkowie RP IRWŁ w Bełchatowie oraz Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej - Robert Telus, Bronisław Węglewski - Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, a także Konrad Koc - Wójt Gminy Bełchatów.

Szkolenia

Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach i Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego w ramach konsorcjum organizują szkolenia jednodniowe pt. „Normy i wymogi wzajemnej zgodności w województwie łódzkim” z uwzględnieniem obowiązujących zmian. Szkolenia współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 dla poddziałania 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego realizuje 10 szkoleń w terminie od 28 lutego 2019r. do 9 kwietnia 2019r. Harmonogram szkoleń jest dostępny na stronie internetowej IRWŁ. W ramach projektu przez IRWŁ zostanie przeszkolonych 225 osób.

Konferencje/ targi/ spotkania/

Wzorem lat ubiegłych również w tym roku podczas

Działania izby rolniczej - luty 2019

targów FERMA 2019 - XIX Międzynarodowe Targi FERMA Bydła oraz XXII Międzynarodowe Targi FERMA Świń i Drobiu w Łodzi – w dniu 15 lutego 2019r. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zorganizowały debatę pt. „Aktualne problemy polskiego rolnictwa i możliwości ich rozwiązania”. Debacie przewodniczył Prezes IRWŁ - Bronisław Węglewski a ministerstwo rolnictwa reprezentował Karol Krajewski – Doradca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W debacie uczestniczyli również inni przedstawiciele instytucji współpracujących z rolnictwem. Jednak głównymi uczestnikami dyskusji byli rolnicy z województwa łódzkiego i całej Polski w tym delegaci IRWŁ i członkowie rad powiatowych izby rolniczej. Zwracali oni uwagę na problem opłacalności produkcji zwierzęcej i związane z nim zagrożenie wirusem ASF. Poruszono też kwestię związaną z ostatnimi wydarzeniami, a dotyczącą nielegalnego uboju chorych krów przez jeden z zakładów dokonujących uboju i rozbioru. Więcej informacji o debacie rolniczej na stronie 8 i 9.

Zapraszamy rolników do udziału w XVII edycji Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne. Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne to jedno z wielu działań prewencyjnych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, których celem jest poprawa bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych. XVII Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne uzyskał Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Właściciele zgłaszanych gospodarstw mają okazję do zaprezentowania swoich warsztatów pracy i osiągnięć zawodowych, zdobycia cennych nagród, a także poddania gospodarstwa profesjonalnemu audytowi bezpieczeństwa pracy, który przeprowadzą komisje konkursowe. Podczas eliminacji sprawdzą one, czy zasady ochrony zdrowia i życia są stosowane w ocenianym gospodarstwie, a także czy wyeliminowane są w nim zagrożenia wypadkowe.

Ważne terminy:

- 29.03.2019 r. - upływa termin zgłaszania udziału w konkursie
- 20.05.2019 r. - zakończenie etapu regionalnego.
- 21.06.2019 r. - zakończenie etapu wojewódzkiego
- 08.07-26.07.2019 r. - wizytacja gospodarstw finałowych.

Inne

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 30 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Bioasekuracja - komunikat weterynarii

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łasku informuje, że wykorzystując akcję kontroli bioasekuracji, gospodarstwa prowadzące chów lub hodowlę świń odwiedzają osoby podlegające inspekcji z Inspekcji Weterynaryjnej. Osoby te wchodzi do pomieszczeń, w których przebywają

świnie bez ubrania ochronnego oraz próbują karać właścicieli zwierząt mandatami karnymi.

W związku z powyższym przedstawiamy listę dokumentów jakimi powinien wylegitymować się inspektor przed przystąpieniem do kontroli:

- legitymacją służbową lub dowodem osobistym,
- imiennym upoważnieniem do kontroli wystawionym przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii,
- odznaką identyfikacyjną.

UWAGA!

Żadna osoba spoza gospodarstwa nie ma prawa wchodzić do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie bez ubrania ochronnego. Kontrolowany ma prawo zweryfikować kontrolującego we właściwym miejscowo powiatowym inspektoracie weterynarii. Prosimy o rozpropagowanie ww. informacji.

Ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią

Ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią dotyczy sytuacji, gdy zdrowe zwierzę, np. świnia, owca, koza, krowa, czy koń, ulegnie wypadkowi, np. złamie kończynę, kręgosłup, lub też ulegnie innemu urazowi, który uniemożliwia mu naturalne poruszanie się i tym samym transport do rzeźni. W takiej sytuacji istnieje możliwość uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia.

Co należy zrobić, gdy zdrowe zwierzę ulegnie wypadkowi?

W pierwszej kolejności należy jak najszybciej wezwać lekarza weterynarii zajmującego się leczeniem zwierząt gospodarskich, który stwierdzi czy zwierzę powinno być leczone, poddane ubojowi z konieczności, czy też uśmiercone.

Co należy zrobić, jeżeli wezwany lekarz weterynarii stwierdzi, że zwierzę może być poddane ubojowi z konieczności?

Należy skontaktować się z najbliższą rzeźnią celem ustalenia, czy istnieje możliwość przyjęcia tuszy i narządów wewnętrznych zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności – tusza zwierzęcia wraz z przynależnymi do niej narządami wewnętrznymi musi być przewieziona do rzeźni, gdzie urzędowy lekarz weterynarii dokona badania poubojowego i wyda ocenę przydatności mięsa do spożycia przez ludzi. Wydanie takiej oceny jest warunkiem koniecznym wprowadzenia mięsa na rynek, tj. oferowania do sprzedaży i tym samym uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia. Należy poddać zwierzę ubojowi z konieczności.

Kto może dokonać uboju z konieczności?

Ubój z konieczności powinien być dokonany przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, tj. takie same jak w przypadku uboju zwierząt w rzeźni.

W jaki sposób i w jakich warunkach powinien odbyć się ubój z konieczności?

W przypadku uboju zwierząt z konieczności poza rzeźnią posiadacz zwierząt jest zobowiązany do podjęcia wszelkich koniecznych działań, aby jak najszybciej dokonać uboju zwierzęcia, w tym dołożyć starań, aby podczas uboju i działań z nim związanych oszczędzić zwierzętom wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju i cierpienia.

Należy spełnić wymagania dotyczące ochrony zwierząt podczas uboju. Zwierzę powinno być ogłuszone i wykrwawione zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Rady nr 1099/2009 przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Po uboju tusza powinna być wykrwawiona. W miejscu dokonania uboju można również, pod nadzorem wezwanego lekarza weterynarii, usunąć z tuszy żołądek oraz jelita zwierzęcia. Usunięte narządy należy oznakować (w sposób umożliwiający ich identyfikację z daną

tuszą) i wraz z tuszą przewieźć do rzeźni.

Jakie dokumenty muszą być dostarczone do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia?

Do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia muszą być dostarczone następujące dokumenty:

- oświadczenie rolnika – stwierdzające tożsamość zwierzęcia oraz zawierające informacje na temat weterynaryjnych produktów leczniczych lub innych środków, jakie podawano zwierzęciu lub wobec niego stosowano, z wyszczególnieniem dat podawania i okresów karencji;

- zaświadczenie lekarza weterynarii – stwierdzające korzystny wynik badania przedubojowego, datę i czas przeprowadzenia tego badania, przyczynę dokonania uboju z konieczności oraz informację na temat leczenia, jakiemu poddane było to zwierzę.

W jakich warunkach tusza wraz z narządami wewnętrznymi zwierzęcia powinna być przewieziona do rzeźni?

Tusza zwierzęcia wraz z przynależnymi do niej narządami wewnętrznymi powinna być przewieziona do rzeźni w warunkach higienicznych i najszybciej jak to możliwe. Jeżeli transport potrwa dłużej niż 2 godziny od chwili dokonania uboju zwierzęcia, należy zapewnić warunki chłodnicze dla przewożonej tuszy i narządów wewnętrznych. W przypadku, gdy warunki klimatyczne na to pozwolą, nie ma konieczności poddawania chłodzeniu tusz i narządów wewnętrznych.

Co się stanie jeśli lekarz weterynarii uzna, że nie może być przeprowadzony ubój z konieczności?

Lekarz weterynarii może stwierdzić, że zwierzę powinno być leczone, albo uśmiercone. W przypadku gdy podjęta jest decyzja o uśmierceniu zwierzęcia, to:

- uśmiercanie przeprowadza lekarz weterynarii przez podanie środka usypiającego,
- tusza może być poddana utylizacji lub za zgodą

urzędowego lekarza weterynarii przeznaczona do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych (jeżeli chce się uzyskać taką zgodę, należy skontaktować się z powiatowym lekarzem weterynarii).

Ponadto, w przypadku zdrowych zwierząt kopytnych, które uległy wypadkowi, takich jak świnia, owca, koza lub cielę do 6 miesiąca życia, możliwe jest przeprowadzenie uboju zwierzęcia w celu pozyskania mięsa na własne potrzeby. Przy przeprowadzaniu takiego uboju nie jest konieczna obecność lekarza weterynarii, niemniej jednak pozyskane mięso nie może być oferowane do sprzedaży.

Co należy zrobić, jeśli nie znajdzie się rzeźni, która zgodziłaby się na przyjęcie tuszy wraz z narządami wewnętrznymi zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności?

W tej sytuacji rolnik może zdecydować się na leczenie zwierzęcia, uśmiercenie go bądź przeprowadzenie uboju w celu pozyskania mięsa na własne potrzeby. Jeśli nastąpi śmierć zwierzęcia, zwłoki należy poddać utylizacji, w tym przypadku koszty utylizacji pokrywa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Czy w każdym przypadku prawidłowo przeprowadzonego uboju z konieczności można zagwarantować, że zostanie uratowana wartość rzeźna zwierzęcia?

Mięso pozyskane ze zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności, w każdym przypadku poddawane jest badaniu poubojowemu przeprowadzonemu przez urzędowego lekarza weterynarii w rzeźni. Badanie to ma na celu dokonanie oceny, czy mięso jest zdatne, czy też niezdatne do spożycia przez ludzi, zanim zostanie wprowadzone na rynek.

Wartość rzeźna zwierzęcia zostanie uratowana w przypadku, gdy tusza zostanie oceniona jako zdatna do spożycia przez ludzi.

Natomiast gdy tusza zostanie oceniona jako niezdatna do spożycia przez ludzi, poddawana jest utylizacji (kto ponosi koszt utylizacji zależy od umowy jaka została zawarta pomiędzy rolnikiem a podmiotem prowadzącym rzeźnię) bądź za zgodą urzędowego lekarza weterynarii przeznaczona jest do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych.

Czy w przypadku uboju z konieczności wymagane jest powiadomienie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

W każdym przypadku przeprowadzenia uboju z konieczności zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy lub świnie, konieczne jest powiadomienie o tym zdarzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Należy pamiętać, że ubój bydła, owcy, świni lub kozy należy zgłosić w terminie 7 dni.

Źródło: MRiRW, www.wetgiw.gov.pl

Debata rolnicza i targi FERMA 2019

Kolejna już edycja targów FERMA 2019 - XIX Międzynarodowe Targi FERMA Bydła oraz XXII Międzynarodowe Targi FERMA Świń i Drobiu - odbyła się 15-17 lutego br. w Łodzi. Tradycyjnie już w czasie konferencji naukowej poświęconej tematyce rolniczej Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zorganizowały debatę pt. „Aktualne problemy polskiego rolnictwa i możliwości ich rozwiązania”.

Debatę rolniczej przewodniczył Prezes IRWŁ - Bronisław Węglewski, natomiast ministerstwo rolnictwa reprezentował Karol Krajewski – Doradca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W debacie uczestniczyli również inni przedstawiciele instytucji współpracujących z rolnictwem. Wśród zaproszonych gości byli: Robert Telus – Poseł RP i Wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wiktor Szmulewicz – Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, Karol Młynarczyk – Wicewojewoda Łódzki, Wojciech Frątczak – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Dominik Hamrin – Dyrektor OR ARIMR w Łodzi, Tomasz Nowicki – Dyrektor OR KRUS w Łodzi, dr Ewa Lech – zastępca Łódzkiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, Grażyna Czyżak i Jeremiusz Kulisiewicz – zastępcy Dyrektora OT KOWR w Łodzi, Andrzej Kwiatkowski – Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Włodzimierz Małecki zastępca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Marian Jurek – Dyrektor OT w Piotrkowie Trybunalskim ŁÓDR w Bratoszewicach, Anna Bieniawska – Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi, Ludwik Apolinarski – Członek Zarządu DLG AgroFood – organizator targów. W debacie uczestniczyli również Martijn Homan – Radca ds. Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności Ambasady Królestwa Niderlandów.

Problemy polskich rolników

Jednak głównymi i najważniejszymi uczestnikami dyskusji byli rolnicy z województwa łódzkiego i całej Polski, w tym delegaci IRWŁ i członkowie rad powiatowych izby rolniczej. Zwracali oni uwagę na problem opłacalności produkcji zwierzęcej i związane z nim zagrożenie wirusem ASF. Nie ma dzisiaj ważniejszej sprawy w Polsce niż poradzenie sobie z ASF i skuteczne wdrożenie bioasekuracji - głównie takie głosy przebiegały się w dyskusji. Poruszano także problem importu trzody chlewnej. Rolnicy zwracali uwagę, że niechciany import z Danii, Niemiec, Holandii i Libii oraz krajów trzecich dobiega polski rynek trzodziarski. Apelowali o zaostrzenie kontroli weterynaryjnej na polskiej granicy (sprawdzanie jakości mięsa), a także wdrożenie mechanizmów, które ograniczą wwóz tuczników do Polski. Rolnicy zaznaczali, że niedopuszczalny jest proceder, dzięki któremu zagraniczne mięso, które przyjeżdża do Polski, po przetworzeniu opuszcza kraj z etykietą: *wyprodukowane w Polsce*. Przy tej okazji podkreślano potrzebę promowania i szczegółowego oznaczania polskich produktów, by konsument wiedział co i skąd kupuje.

Poruszono też kwestię związaną z ostatnimi wydarzeniami, a dotyczącą nielegalnego uboju chorych krów przez jeden z zakładów dokonujących uboju i rozbioru. Obecni na

debacie zaznaczyli, że działania nieodpowiedzialnych osób niweczą wieloletnią pracę rolników - hodowców i producentów mięsa wołowego, kolejnych rządów i ministrów rolnictwa oraz wszystkich tych, którzy promują polską wołowinę w Europie i na świecie. Rolnicy odnieśli się również do wymogów i zasad Unii Europejskiej oraz zaakcentowali potrzebę zmiany przepisów tak, by umożliwić rozwój polskiego rolnictwa na poziomie rolnictwa innych krajów europejskich.

W czasie debaty dyskutowano także o potrzebie zrzeszania się rolników w obliczu ciągle rosnącej konkurencji na rynku światowym oraz niestabilnych rynków rolnych, które są ogromnym wyzwaniem dla naszych gospodarstw hodowlanych. Rolnik powinien mieć udział w całym łańcuchu żywnościowym - od producenta poprzez przetwórstwo i handel.

Podniesiono również problem szkód wyrządzanych rolnikom nie tylko przez dziki, ale i bobry. Rolnicy powinni zgłaszać szkody wyrządzane przez bobry, by uzyskać odszkodowanie, ale również by była to podstawa wystąpienia izb rolniczych o redukcyjny odstrzał.

Wśród rolników nadal żywa jest sprawa wyliczeń Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego. Wynika z nich, że rolnik z 1 ha przeliczeniowego w 2017 roku uzyskał dochód w wysokości 3399 złotych. Za 2016 rok była to kwota 2599, a w 2014 roku 1999 zł. Problem jest o tyle ważny, że od wysokości dochodu z hektara przeliczeniowego zależy m.in. możliwość otrzymania pomocy społecznej, ubiegania się o stypendium socjalne przez studentów będących dziećmi rolników czy otrzymanie wsparcia z programu 500+ także na pierwsze dziecko. Tak wysoki dochód, nieadekwatny w stosunku do realiów, pozbawia dzieci rolników wsparcia ze strony państwa.

Rolnicy często zwracali uwagę na roszczenia nowych mieszkańców wsi, którzy nie rozumieją, że wieś to obszar produkcji rolnej. Jeśli ktoś chce mieszkać na wsi, musi godzić się z niedogodnościami, dlatego powinny być wprowadzone zmiany w przepisach prawnych.

Podkreślono także potrzebę rozwoju doradztwa rolniczego, tak by rolnik miał oparcie i zaufanie w doradcy, który weźmie odpowiedzialność, a także nakieruje rolnika na nowe i korzystniejsze rozwiązania w jego gospodarstwie.

XIX Międzynarodowe Targi FERMA Bydła oraz XXII Międzynarodowe Targi FERMA Świń i Drobiu

Targi FERMA są specjalistyczną, ogólnopolską wystawą dedykowaną profesjonalistom hodowli i chowu zwierząt, a także okazją do spotkań branży rolno – hodowlanej oraz hodowców z producentami środków produkcji, przedstawicielami nauki i instytucji rolniczych. Hale EXPO i MOSiR w Łodzi po raz piąty gościły uczestników Targów FERMA.

Ponad 250 wystawców z kraju i zagranicy zaprezentowało

wą bogatą ofertę z zakresu genetyki, pasz i systemów ich zadawania, leków i preparatów weterynaryjnych, robotów udojowych, wyposażenia budynków inwentarskich, ma-

zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem. W tegorocznej edycji wygłoszono 31 referatów moderowanych przez wybitnych naukowców i praktyków. I tym razem nie zabrakło tak uznanych w branży nazwisk jak: prof. Z. Kowalski czy prof. Z. Pejsak (na 12 i 13 stronie streszczenie wykładu prof. Pejsaka na temat „Bioasekuracja – jedyny sposób ochrony stad świń przed ASF”). Nie mniejszym zainteresowaniem cieszyło się forum genetyczne przygotowane przez Centrum Genetyki Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka pt. „Zwiększenie zysków z produkcji mleka z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć genetyki” oraz panele dyskusyjne poświęcone zarządzaniu podstawowym stadem krów mlecznych oraz wspólnej polityce rolnej po 2020 roku. Organizator, po zeszłorocznym sukcesie, postanowił kontynuować Strefę Wiedzy, gdzie specjaliści służyli radą i doświadczeniem wszystkim, którzy chcieli skonsultować swoje hodowle.

Tradycją FERMY stał się cieszący się zawsze ogromnym zainteresowaniem konkurs dla zwiedzających, w którym każdy, każdego dnia, miał szansę wygrać laptopy i tablety ufundowane przez organizatora oraz niespodzianki przygotowane przez wystawców. Jak co roku, podczas targów spróbować można było doskonałych polskich serów na specjalnie w tym celu przygotowanym stoisku degustacyjnym wspieranym przez Fundusz Promocji Mleka.

W czasie gali podsumowującej targi FERMA 2019 uhonorowano Złotymi Medalami i znakami „Nowość” firmy i produkty szczególnie wyróżniające się w branży.

lp	Firma	Złoty Medal
1	ALIMA-BIS Sp. z o.o.	Wóz paszowy ALIMAMIX EVOLUTION PRO
2	ATORIM Karol Mirolta	Sensor wycieleń MOOCALL
3	DeLaval	Robot udojowy DeLaval VMS V3
4	ERGOFORM Sp. z o.o. sp. k.	EASY 100 - system wolierowy
5	GAMA Group Szepietowscy sp. j.	Wóz paszowy EUROMILK Rino FX 1000 HD
6	INDOOR GROUP LTD	Kondycjoner ściółki KS - 18C
7	JOTAFAN Andrzej Zagórski	WGJ - SILO system ważenia silosów
8	LEIBER Sp. z o.o.	BIOLEX MB 40
9	NEOROL Sp. z o.o.	Koncentrat Big BYK WYPASIONY
10	NOACK POLEN Sp. z o.o.	Preparat probiotyczny dla drobiu - ENVIVA PRO 201BA
11	OVER GROUP Sp. z o.o. sp.k.	Linia Nanogele - Nanogel hot, cool i mix
12	PELLON Sp. z o.o.	Element systemu płynnego żywienia - łapacz zanieczyszczeń z rozdrabniaczem
13	smaXtec animal care GmbH	smaXtec - monitoring krów
14	TANKWASH POLSKA Marek Prusinowski	Dozownik proporcjonalny MIXTRON
15	TASOMIX Sp. z o.o.	Mieszanka paszowa dla krów Rarytas

szyn do zbioru i konserwacji pasz i ciągników. Zwiedzający - hodowcy bydła, świń i drobiu z całej Polski mieli okazję uczestniczyć też w konferencji naukowo-technicznej, która

Na kolejną edycję targów oraz debatę rolniczą zapraszamy do Łodzi za rok!

Sylvia Skulimowska

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA ROK 2019

PSZENICA OZIMA			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość Technologiczna
1.	Artist	2016	Chlebowa
2.	Hondia	2017	Jakościowa chlebowa
3.	Hybery F1	2019	Chlebowa
4.	Medalistka	2018	Chlebowa
5.	Natula	2012	Jakościowa chlebowa
6.	Owacja	2019 ^R	Chlebowa
7.	Rivero	2019	Chlebowa
8.	RGT Kilimanjaro	2017	Jakościowa chlebowa

PSZENŻYTO OZIME			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Meloman	2016	Pastewna
2.	Octavio	2019 ^R	Pastewna
3.	Subito	2014	Pastewna
4.	Tadeus	2019 ^R	Pastewna
5.	Trapero	2017	Pastewna
6.	Trefl	2017	Pastewna

ŻYTO OZIME			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Dańkowskie Turkus	2019	Populacyjna
2.	Inspector	2019 ^R	Populacyjna
3.	KWS Binntto	2018	Mieszańcowa
4.	KWS Dolaro	2018	Mieszańcowa
5.	KWS Serafino	2019 ^R	Mieszańcowa
6.	KWS Vinetto	2019 ^R	Mieszańcowa
7.	SU Nasri	2017	Mieszańcowa
8.	SU Performer	2016	Mieszańcowa

JĘCZMIENŃ OZIMY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Jakubus	2019 ^R	Pastewny
2.	KWS Astaire	2019 ^R	Pastewny
3.	KWS Kosmos	2018	Pastewny

JĘCZMIENŃ JARY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	KWS Harris	2019	Pasterwna
2.	KWS Vermont	2018	Pastewna
3.	Pilote	2019 ^R	Pastewna
4.	Radek	2019	Pastewna
5.	Soldo	2015	Pastewna
6.	Teksas	2018	Pastewna

PSZENICA JARA			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość technologiczna
1.	Fala	2019 ^R	Jakościowa chlebowa
2.	Goplana	2016	Jakościowa chlebowa
3.	Harenda	2016	Chlebowa
4.	Nimfa	2018	Jakościowa chlebowa
5.	Rusałka	2017	Jakościowa chlebowa
6.	Tybałt	2009	Jakościowa chlebowa

OWIES			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Bingo	2010	Nizinna
2.	Kozak	2018	Nizinna
3.	Nawigator	2016	Nizinna

PSZENŻYTO JARE			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Hugo	2019 ^R	Pastewna
2.	Mamut	2017	Pastewna

RZEPAK OZIMY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Architect	2019 ^R	Mieszańcowa
2.	Birdy	2018	Populacyjna
3.	Bonanza	2017	Mieszańcowa
4.	DK Exotter	2019 ^R	Mieszańcowa
5.	DK Expiro	2018	Mieszańcowa
6.	ES Cesario	2019	Mieszańcowa
7.	ES Valegro	2017	Populacyjna
8.	Hamilton	2018	Mieszańcowa
9.	Stefano KWS	2019 ^R	Mieszańcowa
10.	SY Ilona	2019	Populacyjna

Kukurydza – użytkowanie na ziarno			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	FAO
odmiany wczesne			
1.	Agro Fides	2018	230
2.	Kwintus	2017	220
3.	LG31255	2018	230
4.	SY Talisman	2019	220-230
odmiany średniowczesne			
1.	Figaro	2018	240
2.	Plantus	2019 ^R	250
3.	SY Telias	2018	240
odmiany średniopóźne			
1.	P8821	2018	260-270
2.	Walterinio KWS	2018	260

Kukurydza – użytkowanie na kisonkę			
Odmiany wczesne			
1.	LG 31255	2019	230
2.	SM Pokusa	2019 ^R	230
Odmiany średniowczesne			
1.	Brigado	2019 ^R	250
2.	Farmezzo	2017	250
3.	Figaro	2018	240
4.	SY Kardona	2019	240
Odmiany średniopóźne			
1.	Walterinio KWS	2017	260

ZIEMNIAK – odmiany bardzo wczesne			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
Zbiór wczesny (po 40 dniach od wschodów)			
1.	Denar	2009	AB
2.	Lord	2009	AB
3.	Riviera	2017	A-AB

Zbiór po zakończeniu wegetacji			
1.	Denar	2009	AB
2.	Lord	2009	AB

ZIEMNIAK – odmiany wczesne			
1.	Bellarosa	2010	B
2.	Gwiazda	2014	B
3.	Michalina	2011	B
4.	Vineta	2007	AB

ZIEMNIAK – odmiany średniowczesne			
1.	Satina	2007	B
2.	Tajfun	2007	B-BC
3.	Jelly-średniopóźna	2009	B

SOJA			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Abelina	2018	Średniowczesna
2.	GL Melanie	2018	Średniopóźna
3.	Sirelia	2019 ^R	Średniopóźna

GROCH SIEWNY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Astronaute	2019 ^R	Ogólnoużytkowa
2.	Batuta	2019 ^R	Ogólnoużytkowa
3.	Spot	2019 ^R	Ogólnoużytkowa
4.	Turnia	2019 ^R	Pastewna

BOBIK			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Albus	2019 ^R	Niskotaninowa

ŁUBIN WĄSKOLISTNY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Dalbor	2019 ^R	Niskoalkaloidowa
2.	Lazur	2019 ^R	Niskoalkaloidowa
3.	Roland	2019 ^R	Niskoalkaloidowa
4.	Salsa	2019 ^R	Niskoalkaloidowa

ŁUBIN ŻÓŁTY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Baryt	2019 ^R	Niesamokończąca

^R - wstępna rekomendacja

- Lista odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa (LOZ) została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w województwie łódzkim do roku 2018.

- Odmiany umieszczone na „liście” wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa i zasługują na znaczący udział w uprawie.

- Stwierdzona w czasie badań duża wartość tych odmian daje większą gwarancję uzyskania lepszych efektów gospodarczych niż uprawa innych odmian.

The ADOB logo consists of a stylized green leaf icon above the word "ADOB" in white capital letters on a purple rectangular background.A circular inset showing a microscopic view of a plant cell with several spheres representing nutrients: Fe (Iron), Zn (Zinc), Mn (Manganese), Ca (Calcium), and Cu (Copper).

ADOB® Siła nauki

Nawozy firmy ADOB®

- nowoczesne
- szybko przyswajalne
- skuteczne
- biodegradowalne
- chelatowane nowoczesnym czynnikiem **IDHA** – światowy patent ADOB®
- przyjazne dla środowiska
- płynne, stałe
- dolistne, doglebowe, do fertygacji
- zalecane do stosowania prewencyjnego i interwencyjnego

ADOB® 2.0

Zwalczanie niedoborów mikroelementów

Basfoliar® 2.0

Kompleksowe nawożenie upraw

ADOB® Bor

Bor w najlepszej postaci

Bioasekuracja

- jedyny sposób ochrony stad świni przed wirusem ASF

Niestety, pogarsza się sytuacja epizootyczna w zakresie ASF w populacji świń i dzików. Szczególny wzrost liczby ognisk i przypadków ASF zarejestrowano w naszym kraju w roku 2018. Do Listopada br. (2018) stwierdzono w Polsce więcej ognisk i przypadków ASF niż w poprzednich 42 miesiącach.

Jednocześnie obserwuje się w Europie wzrost liczby krajów dotkniętych tą chorobą (tab.1.). Powyższe stwarza coraz większe ryzyko ponownego przeniesienia wirusa ASF (ASFV) od dzików do świń oraz determinuje rozszerzenie się ASF na coraz większe terytorium Europy.

Najczęściej wektorem odpowiedzialnym za wprowadzenie ASFV do stada jest człowiek. Wprowadza on czynnik chorobotwórczy do stada świń zazwyczaj drogą mechaniczną, poprzez zanieczyszczone czynnikami chorobotwórczymi ubranie i obuwie ale także włosy, jamę nosową, skórę, etc. W drugiej kolejności wymienia się środki transportu, na trzecim wprowadzane do chlewni zakupione warchlaki, loszki lub knurki. Źródłem patogenów może być także nasienie knurów, przeznaczone do inseminacji. Wektorem choroby mogą być wałęsające się po lesie i wychodzące poza teren chlewni psy i koty. Mechanicznym wektorem w przenoszeniu się ASFV mogą być ptaki i gryzoni. Bardzo niebezpieczne mogą być zlewki oraz wyroby mięsne (kielbasa, boczek, słonina, etc.), zakupione z nieznanego źródła i wniesione do chlewni. W aktualnej sytuacji wektorem może być dziczyzna i wyroby z dziczyzny. Prawdopodobnym wektorem może być zanieczyszczona wirusem ASF słoma lub siano. Pewne źródło drobnoustrojów chorobotwórczych dla świń, w tym ASFV, stanowią, w niektórych okolicznościach, kleszcze i owady. Ich niszczenie w środowisku fermy jest trudne i w zasadzie niewykonalne, ale zależy w dużym stopniu od poziomu higieny pomieszczeń dla świń. Kolejnym wektorem przenoszenia mikroorganizmów, w tym ASFV, do fermy jest powietrze. Tą drogą czynniki chorobotwórcze mogą być przenoszone na różną odległość od ich źródła. Odległość ta waha się od kilkudziesięciu metrów – w przypadku wirusa PRRS, do kilkudziesięciu km w odniesieniu do wirusa pryszczycy (FMDV). Warto dodać, że nie wykazano dotychczas możliwości przenoszenia ASFV drogą powietrzną.

Przestrzeganie podstawowych zasad bioasekuracji chroni w bardzo dużym stopniu przed wszystkimi wymienionymi wektorami.

Regulacje prawne dotyczące bioasekuracji zawarte są w:

1. Ustawie o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt
2. Ustawie o ochronie zwierząt
3. Rozporządzeniu MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. 2018 r. poz. 290).

Wdrożenie, we wszystkich chlewniach utrzymujących świnię zasad bioasekuracji wydaje się być obecnie najważniejszym, a w zasadzie jedynym sposobem ochrony krajowego pogłowia świń przed ASF. Warunkiem podstawowym, pozwalającym na prawidłowe wprowadzenie wspomnianych zasad jest ogrodzenie budynków inwentarskich. Bez spełnienia tego wstępnego kryterium nie może być mowy o pełnym zabezpieczeniu obiektu przed chorobą. Niestety, jak na razie obowiązek ten nie został wprowadzony do obowiązujących obecnie regulacji prawnych. Nie mniej wszyscy odpowiedzialni producenci i hodowcy świń powinni zdawać sobie sprawę ze znaczenia ogrodzenia w zabezpieczeniu swojego majątku.

Zagadnienie bioasekuracji dzieli się na dwie części.

Pierwsza: uwzględnia bioasekurację zewnętrzną, a druga bioasekurację wewnętrzną, czyli obszar fermy.

Bioasekuracja zewnętrzna. Istotnym elementem bioasekuracji zewnętrznej jest kwarantanna, którą zwierzęta muszą przejść przed ich włączeniem do stada. Celem kwarantanny jest kliniczna ocena stanu zdrowia świń oraz wykonanie diagnostycznych badań laboratoryjnych zwierząt. Badania powinny być wykonane dwukrotnie, to jest natychmiast po wprowadzeniu zwierząt do kwarantanny i około 3 tygodnie później. Badanie pierwsze wykaże czy zakupiono zdrowe zwierzęta. Badanie drugie jest konieczne dla wykluczenia prawdopodobieństwa infekcji świń w trakcie załadunku, transportu czy wyładunku. Pobyt świń w kwarantannie trwa od co najmniej 30 do 60 dni. Warunkiem uznania pomieszczenia jako „kwarantannik” jest szczególnie wysoki poziom jego bioasekuracji, wykluczający dostęp do wspomnianego pomieszczenia, drobnoustrojów chorobotwórczych. Budynki i teren kwarantanny powinny

być położone w odległości około 3 km od innych chlewni świń, w tym od chlewni macierzystej. Zwierzęta przebywające w kwarantannie powinny być obsługiwane przez oddzielny personel.

Zgodnie z zasadami bioasekuracji celowe jest zebranie wywiadu z zakresu sytuacji epidemiologicznej stada, z którego pochodzą zwierzęta mające być włączone do stada. Ocena taka powinna być dokonana na podstawie analizy dokumentacji weterynaryjnej znajdującej się w fermie dostarczającej zwierzęta, w tym przede wszystkim oceny dokumentacji związanej z wykonywanymi badaniami laboratoryjnymi, w tym z zakresem prowadzonych badań oraz ich terminami. Loszki remontowe powinny się nabywać z jednego źródła, możliwie o wysokim poziomie bioasekuracji i statusie zdrowia. Warto pamiętać, że im rzadziej zwierzęta „remontowe” włączane są do stada docelowego, tym ryzyko wprowadzenia do stada chorób zakaźnych jest mniejsze.

W przypadku wykorzystywania nasienia ze stacji unasinienia należy pamiętać, że musi być ono wolne od patogenów. Należy korzystać wyłącznie z nasienia, które w laboratorium akredytowanym (stacji unasinienia) po zbadaniu uznano za wolne od chorobotwórczych dla świń drobnoustrojów.

W realizacji bioasekuracji w budynku kwarantanny oraz w fermie docelowej pomocne są określone oznakowania, które uwidaczniają wymogi oraz dozwolone i niedozwolone zachowania personelu i wizytujących osób z zewnątrz.

Parkingi dla pojazdów powinny być zlokalizowane poza obszarem na którym zlokalizowane są budynki ze zwierzętami. Środki lokomocji muszą przed wjazdem na parking być oczyszczone i zdezynfekowane. Wizyty powinny być potwierdzane w specjalnym zeszycie a osoby wchodzące na teren chlewni zobowiązane są do wzięcia prysznicza i zmiany ubioru. W przypadku wyjątkowo cennych obiektów należy wymagać, by wizytujący przez co najmniej 48 godzin, nie mieli kontaktu z innymi stadami tego samego gatunku zwierząt.

Tab.1. Liczba ognisk i przypadków ASF w krajach Europy w latach 2017-2018 (do 6.11.2018.) wg. ADNS

Kraj	Świnie		Dziki	
	2017	2018	2017	2018
Estonia	3	0	637	206
Łotwa	8	10	947	594
Litwa	30	51	1328	1306
Polska	81	109	741	2068
Ukraina	124	95	37	33
Rumunia	2	1081	0	89
Węgry	0	0	b/d	48
Bulgaria	0	1	0	3
Belgia	0	0	0	85
Razem	248	1347	3690	4432

Pracownikom chlewni nie wolno posiadać świń ani dodatkowo pracować w innych gospodarstwach, w których kontaktu ze świniami nie da się uniknąć. Muszą oni być ustawicznie szkoleni i doszkalani w zakresie bioasekuracji. Najlepsze rezultaty uzyskuje się na fermach, które organizują obowiązkowe szkolenia dla pracowników ферmy, co najmniej kilka razy do roku. Tematyka powinna obejmować standardowe procedury operacyjne (SPO), zmierzające do bioasekuracji i uświadomienia ryzyka, które niesie kontakt z innymi świniami poza miejscem pracy członka załogi danej ферmy. Właściciele ferm oraz pracownicy nie mogą brać udziału w polowaniach czy też w nagance.

W szerzeniu się chorób zakaźnych między zwierzętami z poszczególnych stad szczególną rolę i odgrywają pojazdy przewożące paszę, które muszą w ciągu dnia być w kilku fermach. By zminimalizować możliwość przenoszenia tym sposobem patogenów, należy odpowiednio budować zbiorniki lub silosy paszowe tak, by nie ułatwiały one transmisji zarazków do ферmy lub budynków kwarantanny. Należy pamiętać że z uwagi na ryzyko zawleczenia choroby zakaźnej kierowca pojazdu nie może być dopuszczany do bezpośredniego lub pośredniego kontaktu ze świniami.

Zgodnie z podstawowymi zasadami bioasekuracji w przypadku konieczności wjazdu paszo-wozu na teren ферmy, kierowca musi założyć ochraniacz na swoje obuwie, zanim opuści kabinę pojazdu. Dużym ryzykiem jest zezwolenie na wjazd na teren gospodarstwa paszo - wozu rozwożącego paszę po innych obiektach. Lekarze weterynarii opuszczający samochód, którym przyjechali do gospodarstwa powinni nałożyć na obuwie stosowne zabezpieczenie, które zmienia wchodząc do obiektu. Lekarze weterynarii, ze względu na zakres swoich czynności i fakt wizytowania przede wszystkim obiektów „problemowych” muszą mieć świadomość, że są szczególnie narażeni na to, by być wektorem w szerzeniu się infekcji. Ryzykiem jest każde wejście na fermę osób związanych z produkcją personelu technicznego, kontrolerów, etc. Reasumując problematykę obsługi samochodowej ferm w kontekście bioasekuracji – pojazdy oraz ich kierowcy stanowią znaczące ryzyko transmisji patogenów. Należy wymagać od dostawców - zaopatrujących fermę w konieczne produkty (leki, dodatki paszowe, nasienie, drobne sprzęty, etc.), by ich pojazdy były przed dostawą umyte i wydezynfekowane. Niezbędna jest stała kontrola sposobów i efektywności skuteczności dezynfekcji pojazdów zewnętrznych przewożących świnie. Dostępne dane epidemiologiczne wskazują, że pojazdy do transportu zwierząt są częstym wektorem w szerzeniu się chorób. Między innymi dlatego myjnie służące czyszczeniu i dezynfekcji pojazdów powinny spełniać odnośne warunki techniczne.

W celu zabezpieczenia przed aerogenym szerzeniem się drobnoustrojów coraz częściej instaluje się w oknach i wentylatorach systemy filtrujące powietrze. Ryzyko związane z przekraczaniem wymogów bioasekuracji mając

sce przede wszystkim wtedy, gdy wprowadza się do stada remontowy materiał zarodowy (łoszki, knurki) oraz w okresie sprzedaży warchlaków, tuczników i brakowanych loch.

Jednym z miejsc, z którego wprowadzone mogą być do stada chorobotwórcze drobnoustroje jest rampa załadownicza. W ramach bioasekuracji zaleca się, by rampa była zlokalizowana przy zewnętrznym ogrodzeniu ферmy, w znacznej odległości od budynków inwentarskich – przynajmniej 20-50 metrów. Spływ z rampy powinien być skierowany na zewnątrz ogrodzenia tak by w trakcie jej mycia ścieki spływały na zewnątrz chlewni a nie do jej obszaru. W sytuacji gdy świnie wejdą do pojazdu i cofną się na rampę, muszą one bezwzględnie zostać wprowadzone z powrotem do pojazdu. Nie mają prawa wrócić do chlewni. Nie można wykorzystywać rampy załadowniczej do załadunku padliny.

W wielu obiektach metodą dezynfekcji jest fumigacja czyli działanie na drobnoustroje gazów niszczących ewentualnie obecne drobnoustroje. Metoda ta ma wiele zalet i w niektórych sytuacjach jest rozwiązaniem z wyboru.

Jak wskazują na to doświadczenia związane z szerzeniem się ASF, słoma może być wektorem w szerzeniu się tej choroby. Z tego powodu słoma, przeznaczona do ścielenia powinna pochodzić ze źródła (obszaru) wolnego od wirusa ASF w sensie takich wektorów jak zwierzęta, kał, mocz, śluz; powinna być dostarczana wolnymi od zarazków pojazdami.

Typowe czyszczenie obuwia i jego odkażanie przechodzeniem przez matę ze środkiem dezynfekcyjnym nie daje żadnej pewności zabicia patogenów, które znajdują się na obuwie. Skuteczność dezynfekcji obuwia podnosi istotnie jego oczyszczenie mechaniczne z cząstek organicznych, po którym następuje namaczanie w płynie dezynfekcyjnym na co najmniej 5 minut. Mata musi codziennie być uzupełniana świeżym płynem dezynfekcyjnym. W okresie zimy do roztworu dezynfekcyjnego należy dodawać sól.

Jedynym, praktycznie skutecznym sposobem zapobiegającym przeniesieniu patogenów z zewnątrz na teren chlewni jest zmiana obuwia przed wejściem do obiektu. Jeżeli świnie mają możliwość przebywania na wybiegach, co praktykowane jest coraz rzadziej, a w świetle aktualnej sytuacji odnośnie do ASF, powinno być, przynajmniej w określonych regionach zabronione, obiekty takie powinny mieć podwójne ogrodzenie, by nie mogło dochodzić do bezpośredniego kontaktu między zwierzętami z chlewni a wolnożyjącymi. Konieczne jest też uniemożliwienie lub co najmniej utrudnienie dostępu do obiektu gryzoni.

Jako wektor szerzenia się chorób zakaźnych świń w grę wchodzi szczury i myszy. Mogą one być wektorem w szerzeniu się: salmonellozy, leptospirozy, toksoplazmozy, włośnicy, różycy, dyzenterii i szereg innych chorób zakaźnych lub inwazyjnych. Szczury mogą przemieszczać się na duże odległości (do około 4 km) i przenosić patogeny chlewni do chlewni. Obecność szczurów i myszy w obiekcie uniemożliwia realizację bioasekuracji. W związku z tym deratyzacja jest bezwzględnym warunkiem jej osiągnięcia.

Znaczenie szczególne w obniżaniu bioasekuracji odgrywają dziki, które nawet przy kontaktach z obiektem, w którym utrzymywane są świnie, mogą stanowić źródło patogenów, zwłaszcza wirusa afrykańskiego pomoru.

Bioasekuracja wewnętrzna obejmuje postępowanie, którego celem jest ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się drobnoustrojów patogennych lub warunkowo chorobotwórczych między poszczególnymi sektorami produkcji czy też między różnymi grupami wiekowymi zwierząt. Łączy się ona z zapewnieniem świniom wysokiego poziomu dobrostanu (welfare). Bioasekuracja wewnętrzna w fermie docelowej (przyjmującej) to zwalczanie chorób lub bezobjawowego nosicielstwa drobnoustrojów warunkowo chorobotwórczych. Mieści się ono w pojęciu zarządza-

nia zdrowiem. Podstawą jest diagnostyka laboratoryjna i kliniczna określająca gatunki patogenów występujące w danej fermie oraz stosowanie ich zwalczania. W tych ramach wykonywana jest okresowa dezynfekcja pomieszczeń, w których przebywają świnie i wykonywane są szczepienia profilaktyczne. W związku z przemieszczaniem grup świń konieczne jest przestrzeganie podstawowej zasad w profesjonalnej produkcji warchlaków i tuczników to jest zasady: „całe pomieszczenie pełne/ całe pomieszczenie puste” (cpp-cpp), czemu towarzyszy - po opróżnieniu przez grupę zwierząt kojca – mechaniczne oczyszczenie, mycie, dezynfekcja i wysuszenie pomieszczenia oraz odpowiednie jego nagrzenie przed wprowadzeniem kolejnej grupy wiekowej lub technologicznej świń.

Niezbędne konserwacje i remonty budynków ферmy należy przeprowadzać w oparciu o przedstawione zasady bioasekuracji. Ważne jest by wszystkie ekipy remontowe przed podjęciem pracy były zapoznane z wymogami bioasekuracji.

Sposób ochrony świń przed chorobami zakaźnymi zależy od technologii i skali produkcji. Dlatego, szczegółowy program postępowania w zakresie bioasekuracji powinien być przygotowany z uwzględnieniem specyfiki danego gospodarstwa.

Zgodnie z powyższym, przy uwzględnieniu lokalnej specyfikacji wskazane jest, by właściciel stada wspólnie z lekarzem weterynarii przygotowali plan ochrony stada świń przed ASF oraz innymi chorobami zakaźnymi. Ważnym elementem jest wysokiego stopnia zabezpieczenie od infekcji jeszcze zdrowego pogłowia, co łączy się z ograniczeniem do niezbędnego minimum kontaktów zewnętrznych i wewnętrznych, szczególnie w odniesieniu do niezatrudnionych na fermie. Pracownicy przyjmowani do pracy winni być weryfikowani w aspektach ważnych dla bioasekuracji. Powyższe odnosi się przede wszystkim do pracowników, pochodzących z krajów, w których stwierdza się występowanie bardzo groźnych chorób zakaźnych w omawianym przypadku ASF. Nowo zatrudniani powinni posiadać wykształcenie zgodne z profilem zajmowanego stanowiska. Powinni zostać solidnie przeszkoleni z zakresu dotyczących ich zasad obowiązujących w obszarze bioasekuracji. Szkolenia takie powinny być okresowo powtarzane dla wszystkich pracowników ферmy.

Dla kontrolujących i wizytujących fermę powinno być tylko jedno, widoczne oznakowane wejście na teren chlewni. Powinni wchodzić i wizytować fermę z wyznaczonym do tego celu pracownikiem. Należy przygotować i wdrożyć system sprawdzania, rejestracji i identyfikowania gości. Wszelkie wizyty powinny być ograniczone do minimum.

Przedstawione, powyżej ogólne zasady, wskazują jedynie obszary, które powinny być brane pod uwagę przy opracowywaniu szczegółowych kryteriów postępowania bioasekuracyjnego w każdym obiekcie, w którym utrzymywane są świnie.

Należy podkreślić, że tylko przestrzeganie zasad bioasekuracji - we wszystkich krajowych chlewniach trzody chlewnej - daje szansę ochrony pogłowia świń przed największym aktualnym zagrożeniem, którym jest w Polsce ASF. Należy mieć świadomość, że są w naszym kraju regiony, w których nieprzerwanie stwierdza się obecność, przede wszystkim padłych ale także żywych dzików, zakażonych ASFV. Niekorzystna jest również sytuacja epizootyczna w krajach sąsiadujących (Ukraina, Rosja, prawdopodobnie Białoruś), z których pochodzi znaczna liczba osób zatrudnionych w produkcji zwierzęcej w Polsce, które niezależnie od prowadzonych kontroli granicznych mogą być wektorem w szerzeniu ASF.

prof. dr hab. Zygmunt Pejsak

UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE DLA ROLNIKÓW

W jakim celu został wprowadzony przymusowy charakter dla niektórych rodzajów ubezpieczenia?

Można wiele mówić na temat konieczności zabezpieczenia swojego zdrowia i majątku poprzez zakup polisy u ubezpieczyciela. Z przymusem zawarcia ubezpieczenia wiąże się również inna kwestia. Mianowicie, priorytetem jest społeczna potrzeba zabezpieczenia osób poszkodowanych na skutek zdarzeń o charakterze często przypadkowym lub żywiołowym, czyli takich na które poszkodowany nie miał wpływu. Do takich wniosków społeczność doszła już w XVII w. Pierwsza próba wprowadzenia obowiązku ubezpieczenia posiadanych nieruchomości od ognia datowana jest na rok 1685, kiedy to elektor pruski Fryderyk Wilhelm utworzył „publicznoprawny zakład ubezpieczeń od ognia”.

Najbardziej rozpowszechnionymi ubezpieczeniami obowiązkowymi są: OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolnika i ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Warunki dotyczące zakresu tych ubezpieczeń określone zostały w Ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Co to oznacza dla ubezpieczonych lub poszkodowanych? Zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla poszkodowanych oznacza to, że żaden z zakładów ubezpieczeń nie może dobrowolnie kształtować własnych warunków ubezpieczenia. Ważne jest również, że stanowi to gwarancję otrzymania rekompensaty za poniesioną stratę majątkową czy uszczerbek na zdrowiu.

Wprowadzenie powszechnego obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego ma szczególne znaczenie dla rolników, dla których gospodarstwo jest nie tylko miejscem do życia lecz także źródłem utrzymania rodziny.

Przed czym zatem chronią rolnika ubezpieczenia obowiązkowe?

Zakres ochrony odpowiedzialności cywilnej rolnika jest bardzo szeroki, gdyż zakład ubezpieczeń zapłaci każdemu poszkodowanemu za doznaną szkodę, którą rolnik (lub osoba z nim mieszkająca czy też pracownik rolnika) wyrządzi w związku z posiadaniem gospodarstwa rolnego.

Maksymalna odpowiedzialność za szkody spowodowane z tytułu OC rolnika, w jednym zdarzeniu wynosi: 5 mln euro w przypadku szkód na osobie i 1 mln euro w przypadku szkód w mieniu. Obowiązek zawarcia umów obowiązkowych ubezpieczeń powstaje w dniu objęcia w posiadanie gospodarstwa rolnego.

Drugą obowiązkową umową ubezpieczenia jest ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. Ubezpieczeniu podlegają wszystkie budynki o powierzchni powyżej 20 m², z wyłączeniem budynków, których stan techniczny osiągnął 100% normy zużycia, budynków przeznaczonych do rozbiórki, namiotów i tuneli foliowych. Zakład ubezpieczeń wspólnie z rolnikiem ustala wartość budynku do ubezpieczenia – w wartości nowej lub z uwzględnieniem stopnia zużycia. Budynki ubezpieczone są od skutków zdarzeń wyszczególnionych i zdefiniowanych w ustawie, takich jak: ogień, huragan, powódź, podtopienie, deszcz nawalny, grad, opady śniegu, piorun, eksplozja, obsunięcie się ziemi, tąpnięcie, lawina i upadek statku powietrznego. Obowiązek zawarcia takiej umowy ubezpieczenia powstaje z dniem pokrycia budynku dachem.

Umowy ubezpieczenia OC rolnika oraz budynków rolniczych są zawierane na okres 12 miesięcy i ulegają automatycznemu przedłużeniu na rok kolejny, jeżeli najpóźniej na jeden dzień przed końcem okresu ubezpieczenia nie zostało złożone pisemne wypowiedzenie i składka została opłacona w całości. Brak zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia skutkuje nałożeniem na rolnika kary.

Mając na uwadze obowiązkowy charakter opisanych powyżej ubezpieczeń Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przygotowało dla rolników atrakcyjną ofertę ubezpieczenia. Zgodnie z zasadami funkcjonowania towarzystw ubezpieczeń wzajemnych każdy ubezpieczający staje się członkiem Towarzystwa i może korzystać z przywilejów płynących z wzajemności ubezpieczeniowej jak na przykład zniżki za staż członkowski i przynależność do Związku Wzajemności Członkowskiej.

Pamiętajmy! Niezależnie od tego czy ubezpieczenie jest obowiązkowe, czy nie – warto się ubezpieczyć. Zabezpieczenie prowadzonego własnego gospodarstwa rolnego przed negatywnymi skutkami zdarzeń losowych winno być priorytetem każdego rolnika.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biurowo Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

e-mail: lodz@tuw.pl

www.tuw.pl

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest instytucją partnerską w ogólnopolskim programie Karta Dużej Rodziny wspierającym rodziny z co najmniej trójką dzieci. Na podstawie imiennej ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny TUW „TUW” udziela ubezpieczającym się rodzinom wielodzietnym do 15% zniżki w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz do 30% zniżki w zakresie ubezpieczeń: mieszkań, domów, gospodarstw rolnych i następstw nieszczęśliwych wypadków. Jest to wyraz prospołecznej i prorodzinnej działalności TUW „TUW” - najstarszego w Polsce towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych założonego w 1992 roku.

A wszystko w myśl zasady: „Ubezpieczajmy się u siebie”.

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Pan Burak - odmiana ma znaczenie

Buraki to nieprzebrane źródło wartości odżywczych i minerałów, a także właściwości leczniczych. Dlatego tak ważne jest, by wybrać odpowiednią odmianę, ponieważ w buraku nie tylko istotny jest smak i skład, ale też przeznaczenie.

Coraz więcej osób w sposób świadomy rezygnuje z klasycznych, niezdrowych przekąsek, sięgając po ich warzywnie odpowiedniki. I w taki trend świetnie wpisuje się burak, który chyba dopiero niedawno został w pełni doceniony. Buraki przecież znamy od dawna, ale z reguły jedliśmy je w formie ćwikły, na zimno lub na ciepło. Okazuje się jednak, że z buraków możemy zrobić pyszne surówki dodając inne warzywa lub zjeść je same z dodatkiem jabłka dla podkreślenia smaku. Któż z nas nie jadł młodych buraków zwanych botwinką z których można zrobić pyszną zupę lub surówkę? Ostatnio jednak furorę robią buraki pieczone w piekarniku i polane sosem balsamiczno-miodowym oraz podane z sałatami i fetą. A już kiszenie buraków to nie tylko smak, ale przede wszystkim samo zdrowie. To właśnie surowe i pieczone buraki zachowują najwięcej wartości odżywczych.

Pan Burak zwyczajny nadzwyczajny

Buraki są dobrym źródłem β -karotenu, luteiny i zeaksantyny, które korzystnie wpływają na funkcjonowanie narządu wzroku. Zawierają także betalainę – związek o działaniu przeciwzapalnym, przeciwzakrzepowym, a także obniżającym ciśnienie tętnicze krwi oraz poziom trójglicerydów i cholesterolu. Regularne spożywanie tych warzyw może zmniejszać ryzyko kamicy żółciowej, pomaga zachować młody wygląd. Ze względu na zawartość potasu, tlenu azotu i witamin buraki poprawiają kondycję i wytrzymałość organizmu, zapobiegają chorobie niedokrwiennej serca, działają antydepresyjnie i mogą poprawiać zdolności poznawcze u pacjentów z demencją i chorobą Alzheimera. Na szczególną uwagę zasługuje zawarta w burakach betanina (dokładnie E162) charakteryzująca się działaniem przeciwnowotworowym (na podstawie obecnego stanu wiedzy można sądzić, że regularne spożywanie około 200 ml soku z kwaszonych buraków dziennie może zapobiegać zachorowaniu na raka żołądka lub opóźniać jego rozwój). Substancja ta nazywana jest też czerwień buraczaną ze względu na jej właściwości barwiące, szeroko wykorzystywane w przemyśle, nie tylko spożywczym. Jednak spożycie zbyt dużej ilości betaniny może być szkodliwe dla zdrowia i nie jest zalecane osobom z chorobą Wilsona lub hemochromatozą. Buraki mogą także wchodzić w interakcje z lekami – zwłaszcza obniżającymi ciśnienie oraz zawierającymi inhibitory fosfodiesterazy typu 5.

Odmiana ma znaczenie

Wybór właściwej odmiany wymaga indywidualnego doradztwa, ponieważ niezbędna jest kompleksowa wiedza na temat indywidualnych warunków wzrostu oraz najnowszych trendów rynkowych. Dlatego warto pytać specjalistów ds. upraw w firmach nasiennych, którzy po zapoznaniu się z warunkami i oczekiwaniami zaproponują konkretną odmianę, która zadowolili i hodowcę, i konsumenta, bo przecież dla wszystkich odmiana ma znaczenie.

Niektóre odmiany buraków

Burak ćwikłowy Opolski

Burak Opolski to jedna ze starszych odmian buraka ćwikłowego, która nadal cieszy się dużą popularnością mimo pojawienia się odmian bardziej wytrzymałych. Odmiana bardzo plenna, przeznaczona do bezpośredniego spożycia, przechowywania i przetwórstwa. Polecana do uprawy w każdej dobrze uprawianej glebie o średnim poziomie nawożenia. Tworzy cylindryczny korzeń, doskonały do konserwowania pod każdą postacią.

Burak ćwikłowy Czerwona Kula 2 – Czerwona Kula REW

Burak ćwikłowy Czerwona Kula 2 (okres wegetacji 110-115 dni), jest to odmiana bardzo plenna (około 50t/ha). Tworzy kuliste korzenie, dobrze wykształcone, o średnim skorkowaceniu. Miąższ ma barwę ciemnoczerwoną, jest dobrze wybarwiony. Popularna odmiana o wysokich walorach smakowych i zdrowotnych, przeznaczona na zbiór letni i jesienią. Lubi glebę bogatą w składniki pokarmowe. Należy unikać uprawy w dużym zagęszczeniu. Burak ćwikłowy Czerwona Kula 2 jest doskonały do bezpośredniego spożycia i długiego przechowywania.

Burak ćwikłowy Regulski Cylinder

Odmiana wczesna (okres wegetacji około 100 dni), bardzo szybko tworząca korzenie o cylindrycznym kształcie i małej powierzchni wyrastania liści. Korzenie osiągające około 20cm długości i 5-8cm średnicy. Korzenie średnio osiągają 200-250g, mają gładką, błyszczącą skórkę. Miąższ z prawie niewidocznymi pierścieniami ma intensywnie czerwony kolor, wysoka zawartość suchej masy, cukrów i betaniny – bardzo smaczny. Odmiana bardzo plenna, plon osiąga 60-70t/ha. Odmiana dobrze znosi suszę, nie wybija w pędy kwiatostanowe. Regulski Cylinder szczególnie polecana jest na soki, barszcz, koncentraty czy chipsy, mrożonki, bezpośredniego spożycia oraz długiego przechowywania.

Monty RZ

Mieszaniec wielokielkowa, okrągły, o intensywnie głębokiej czerwonej barwie. Okres wegetacji ok. 100-110 dni. Charakteryzuje się bardzo silnym i zdrowym ulistnieniem, o wysokiej tolerancji na choroby grzybowe. Korzeń okrągły,

o dużej sile wzrostu, zachowujący wysokie parametry jakościowe przy większej średnicy. Odmiana nadająca się do bardzo długiego przechowywania, nie tracąc przy tym parametrów jakościowych. Jedną z najlepszych odmian buraka czerwonego przeznaczonego do przetwórstwa, doskonała również na świeży rynek.

Libero RZ

Odmiana przeznaczona na świeży rynek, również po okresie przechowywania. Okres wegetacji ok. 95-100 dni. Zgrubienie gładkie, o ciemnoczerwonej barwie, bez tendencji do zdrewnień i przebarwień. Nać o wysokiej zdrowotności, niezbyt dużej rozetce liściowej. Wysoka przydatność do zbioru mechanicznego. Dzięki wysokiej zawartości ekstraktu oraz betainy Libero RZ doskonale sprawdza się również w przetwórstwie. Odmiana od wielu lat z powodzeniem uprawiana w całej Polsce.

Carillon RZ

Burak o zgrubieniu podłużnym, z przeznaczeniem do produkcji surówek, soków, jak również do sprzedaży na świeżym rynku, także po przechowaniu. Okres wegetacji ok. 100 dni. Bardzo wysoki potencjał plonotwórczy. Zgrubienie o długości powyżej 20 cm, proste, bardzo wyrównane, o doskonałej jakości wewnętrznej. Silne ulistnienie, o wysokiej tolerancji na choroby grzybowe. Wysoka zawartość cukrów, betainy i suchej masy.

Aksla RZ

Odmiana na świeży rynek i do przemysłu. Wysoka przydatność do zbioru mechanicznego. Wysiew od marca do połowy lipca. Okres wegetacji około 115 dni. Nadaje się do przechowywania. Odporność na wybijanie w pędy kwiatostanowe. Zgrubienie korzeniowe kuliste o ciemnoczerwonej barwie, bez zdrewniałych pierścieni. Sprawdzona od lat odmiana w przemyśle.

oprac. Sylwia Skulimowska

Źródło materiałów: www.akademiodobregosmaku.sggw.pl,

www.pnos.pl www.rijkwaan.nl

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

OFERTA SPECJALNA

DLA MIESZKAŃCÓW POLSKIEJ WSI

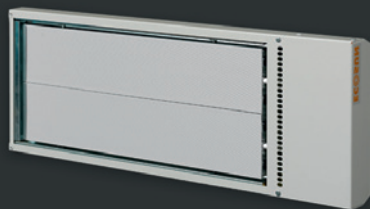
 mojaWies
Oferta **Rabatowa**

Wybierz swój model i kup
ze specjalnym rabatem aż do 14%!

 ECORAD

**PANELE GRZEWCZE
NA PODCZERWIĘ**

**DO OGRZEWANIA BUDYNKÓW
PRZEMYSŁOWYCH I ROLNICZYCH**

NAMIOTY NA KAŻDĄ OKAZJĘ

W naszej ofercie mamy
ponad 800 różnych namiotów.

PROFINAMIOT

wejdź na www.mojaWies.pl lub zadzwoń 800 007 444 i dowiedz się więcej!